

**UPUTSTVO/UPUTE ZA POPUNJAVANJE/ISPUNJAVANJE
GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O PRIKUPLJENOM KOMUNALNOM OTPADU (KOM-6aS)**

Izveštaj popunjavaju/ispunjavaju poslovni subjekti, kojima je općina dodijelila pravo na prikupljanje otpada, bez obzira na to da li su oni samo sakupljači otpada ili u isto vrijeme upravljaju odlagalištem otpada (deponijom). U izvještaju se prikazuju podaci o svim količinama komunalnog otpada, koji su prikupljeni u toku/tijeku referentne godine. Izveštaj se popunjava/ispunjava u tri primjerka. Dva primjerka se dostavljaju nadležnoj statističkoj službi, a treći ostaje u dokumentaciji izvještajne jedinice.

**TABELA 1 „PRIKUPLJENI KOMUNALNI OTPAD PO VRSTAMA OTPADA, IZVORU NASTANKA I NAČINU POSTUPANJA SA
OTPADOM, U TONAMA“**

U kolonama/stupcima „1“ i „a“ su već navedene šifre iz **Liste otpada** i detaljni opisi vrsta otpada.

U **kolonu/stupcu „2“** upišite ukupnu godišnju količinu prikupljenog komunalnog otpada. Količinu upišite u tonama i zaokružiti na dva decimalna mjesta.

Ukupna količina svih vrsta prikupljenog otpada jednaka je zbiru Reda 01 (podgrupa 20 01) + Reda 15 (podgrupa 20 02) + Reda 19 (podgrupa 20 03) + Reda 27 (podgrupa 15 01).
--

Zbog različitih karakteristika otpada, neki od njih su praćeni u drugim mjernim jedinicama: kubni metar, litar, kilogram, komad. **Oni moraju biti pretvoreni u tone.** Očekuje se da sami date koeficijent konverzije iz jedne mjerne jedinice u drugu za određene vrste otpada. Koeficijent konverzije iz jedne mjerne jedinice u drugu za određene vrste otpada je obično utvrđena na uzorku, empirijski utvrđena veličina. Pogledati Priručnik „Određivanje težine otpada“ (http://bhas.ba/metodoloskidokument/KFO_2015_001_01-bh.pdf).

Na primjer: 1 m³ ugljene prašine je težak oko 0,3 t. Koeficijent transformacije iz kubnog metra u tonu: 5 m³ ugljene prašine × 0,3 t teško je 1,5 t.

Prilikom izračunavanja treba voditi računa o zapremini u rasutom stanju. **Ukoliko se, ipak, količina otpada ne može izraziti u tonama, jasno naznačite u kojoj jedinici mjere je izražen podatak.**

U kolonama/stupcima **3, 4 i 5** navesti količinu prikupljenog otpada iz različitih izvora otpada:

kolona/stupac 3 iz domaćinstva/kućanstva;

kolona/stupac 4 iz proizvodnih i uslužnih djelatnosti (trgovine, zanatstva, malih preduzeća, poslovnih zgrada i ustanova: škole, bolnice, državne zgrade);

kolona/stupac 5 iz javnih komunalnih službi, koji obuhvata otpad od održavanja vrtova i parkova, otpad od usluga čišćenja ulica (ulično smeće: kontejneri za otpatke, otpad od čišćenja pijaca), ako se njima upravlja kao otpadom.

Iz toga slijedi da je: **2 = 3 + 4 + 5.**

U **kolone/stupce 6, 7, 8, 9 i 10** razdijelite ukupnu prikupljenu godišnju količinu otpada po različitim vrstama tretmana otpada.

Iz toga slijedi da je: **2 = 6 + 7 + 8 + 9 + 10.**

U **kolone/stupce 6 i 7** upišite količinu otpada koju ste predali na deponiju/deponije (odlagališta otpada) za namjenu odlaganja. Obadviije kolone ispunite samo u slučaju da odlažete otpad na dvije deponije (odlagališta). Ispod naslova Deponija 1 i Deponija 2 trebate da upišete naziv općine i naselja gdje se nalazi deponija (odlagalište). Ukoliko sami upravljate deponijom na koju odlažete otpad zaokružite opciju 1, a ukoliko deponijom upravlja neko drugi zaokružite opciju 2. **Ukoliko ste zaokružili opciju 1 trebate da popunite i „Izveštaj o odlaganju otpada na deponije“ (KOM-6aD).**

Prikupljeni otpad koji ne odlažete na deponije, treba prikazati u jednoj od kolona/stupaca označenim brojem od 8 do 10. Ukoliko je preduzeće/poduzeće koje prikuplja otpad isti odstranilo spaljivanjem, ispuštanjem u vodu i slično ili preradilo postupcima reciklaže ili kompostiranja, tu količinu upišite u kolonu/stupac 8. Postupak odstranjivanja/prerade potrebno je precizno opisati u Napomeni na prvoj strani obrasca. Otpad koji je predat drugoj firmi koja se bavi prikupljanjem, odstranjivanjem ili preradom otpada prikazuje se u koloni/stupcu 9. Količina izvezenog otpada se upisuje u kolonu/stupac 10.

TABELA 2 „KOMUNALNI OTPAD PRIKUPLJEN OD STRANE JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA/PODUZEĆA PO OPĆINAMA“

U Tabeli 2. prikazite ukupnu godišnju količinu komunalnog otpada prikupljenog po općinama i naseljima koja su pokrivena vašim sistemom odvoza otpada (u odnosu na izvor otpada). U **kolonu / stupac „1“** upišite nazive općine/grada na čijoj teritoriji je prikupljen komunalni otpad. Šifru općine u **koloni/stupcu „2“** unosi Statistika. U **kolonu/stupcu 3** upišite broj naseljenih mjesta koja koriste uslugu javnog odvoza otpada, posebno za svaku općinu. U broj naseljenih mjesta su uključena i ona mjesta u kojima se djelimično prikuplja otpad. U **kolonu/stupcu 4** unesite broj domaćinstava/kućanstava koja su obuhvaćena uslugom odvoza otpada. U **kolonu/stupac 5** upišite procenat stanovnika koji koriste usluge javnog odvoza otpada, na teritoriji općine koju opslužujete vašim uslugama. **Za svaku općinu procenat treba biti prikazan između 0 i 100%.** U **kolonu/stupcu 6** upišite ukupnu godišnju količinu prikupljenog komunalnog otpada na teritoriji općine koju opslužujete vašim uslugama javnog odvoza otpada. U ove količine morate uključiti i količine odvojeno sakupljenog otpada po pojedinim općinama. U **kolonu/stupcu 6**, red 11 upišite ukupnu godišnju količinu prikupljenog otpada po svim općinama koje su uključene u vaš sistem/sustav odvoza otpada. Količina otpada upisana u ovom redu mora biti jednaka zbiru količina po općinama (u Tabeli 2) i jednaka zbiru količina otpada iz redova 1, 15, 19, 27 kolona 2 tabeli 1. Podatke unesite u tonama i zaokružite na dva decimalna mjesta.

Tabela 2 Red 11 (kolona 6) = $\sum$ Tabela 2 kolona 6 (red 01+02+03+04+05+06+07+08+09+10)

Tabela 2 Red 11 (kolona 6) = $\sum$ Tabela 1 kolona 2 (red 01+15+19+27)

DEFINICIJE pojmova

Otpad je svaka stvar ili predmet koju vlasnik ne želi ili ne može više koristiti, ne treba mu, ili ga ometa ili stvara ozljede i stoga je odbačena ili se namjerava odbaciti. U otpad spadaju ostaci materijala koji se recikliraju ili ponovo koriste na mjestu gdje su proizvedeni. Otpad je svrstan u jednu od grupa otpada u Listi otpada, koji u svrhu zaštite okoliša ili drugu javnu korist treba prikupljati, dostaviti za obradu ili odlagati, prerađivati ili zbrinjavati na propisani način.

Komunalni otpad je otpad iz domaćinstva/kućanstva kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva/kućanstva. To je otpad iz domaćinstva/kućanstva, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina, otpad koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz domaćinstva/kućanstva, a koji nastaje u privredi, ustanovama i uslužnim djelatnostima, kao i krupni otpad koji podrazumijeva namještaj, kućanske aparate i drugu opremu i uređaje koji se koriste u domaćinstvu/kućanstvu. Zbog raspršenosti izvora njihovog nastanka i količina na izvoru nastanka, upravljanje komunalnim otpadom je na lokalnom nivou. Većina tog otpada odstranjuju komunalna preduzeća/poduzeća koja su odgovorna za prikupljanje, sortiranje, obradu, odlaganje i druge načine odstranjivanja takvog otpada.

Komunalni otpad se uglavnom sastoji od: biorazgradivog otpada, starog papira i kartona, stakla, otpaci umjetnih masa i gume, metalnog otpada i drugih organskih i neorganskih mineralnih tvari.

Komunalni otpad se u Listi otpada klasificira u **grupu 20**: komunalni otpad i slični otpad iz industrije, trgovine i uslužnih djelatnosti, uključujući odvojeno prikupljene frakcije i **grupu 15**: Ambalaža (uključujući odvojeno prikupljeni komunalni ambalažni otpad).

Odvojeno prikupljene frakcije otpada su različite vrste otpada koji se odvojeno prikupljaju na određenim zbirnim mjestima u posebnim spremnicima (kontejnerima), namijenjenim samo za jednu vrstu otpada, na primjer: biomasu, papir, ambalažu itd..

Otpadne vode su otpad sa osobinama komunalnog otpada, koje su većinom tekuće i stoga zahtijevaju posebnu tehnologiju odvajanja i čišćenja i ne spadaju u kategoriju komunalnog otpada.

Opasni otpad je otpad koji po svom porijeklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih posebnim propisima, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan. Opasni otpad je u Listi otpada označen zvjezdicom.